

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 20 APRIL 2006

inzake

het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnanties van 19 juli 2001 en van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en tot opheffing van de ordonnantie van 11 juli 1999 met betrekking tot het recht op een minimumlevering van elektriciteit en de ordonnantie van 11 maart 1991 tot vaststelling van de maatregelen ter voorkoming van de schorsingen van de gaslevering voor huishoudelijk gebruik

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE TOT WIJZIGING VAN DE ORDONNANTIES VAN 19 JULI 2001 EN VAN 1 APRIL 2004 BETREFFENDE DE ORGANISATIE VAN DE ELEKTRICITEITSMARKT EN DE GASMARKT IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST EN TOT OPHEFFING VAN DE ORDONNANTIE VAN 11 JULI 1991 MET BETREKKING TOT HET RECHT OP EEN MINIMUMLEVERING VAN ELEKTRICITEIT EN DE ORDONNANTIE VAN 11 MAART 1999 TOT VASTSTELLING VAN DE MAATREGELEN TER VOORKOMING VAN DE SCHORSINGEN VAN DE GASLEVERING VOOR HUISHOUDELIJK GEBRUIK

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 20 april 2006

Aanhangigmaking

Op 6 april 2006 heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een adviesaanvraag ontvangen houdende het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnanties van 19 juli 2001 en van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en tot opheffing van de ordonnantie van 11 juli 1999 met betrekking tot het recht op een minimumlevering van elektriciteit en de ordonnantie van 11 maart 1991 tot vaststelling van de maatregelen ter voorkoming van de schorsingen van de gaslevering voor huishoudelijk gebruik.

Tijdens zijn Plenaire zitting van 20 april 2006 heeft de Raad het volgend advies geformuleerd.

Advies

1. Algemene beschouwingen

Dit voorontwerp van ordonnantie past in een context van liberalisering van de elektriciteits- en gasmarkten, die op 1 januari 2007 effectief zal ingaan voor de in Brussel wonende verbruikers. De Raad stelt vast dat het verschillende wijzigingen, verduidelijkingen en verbeteringen aanbrengt aan de ordonnanties, die de Europese richtlijnen betreffende de liberalisering van deze twee sectoren omzetten, met name respectievelijk de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt.

De Raad stemt in met de algemene filosofie van dit voorontwerp van ordonnantie.

Onder de aangebrachte wijzigingen noteert de Raad met genoegen dat men een Brusselse regulator heeft ingevoerd, dat de in Brussel wonende verbruikers beter worden beschermd door een recht op energie, dat men elektriciteit geproduceerd vertrekkend van hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppeling heeft beloofd en dat men de ontvangsten uit de heffing ten laste van de leveranciers op transparantere wijze bestemt, met name ter bevordering en financiering van acties voor rationeel energiegebruik in een sector die tewerkstelling biedt.

De Raad herinnert de Regering echter aan zijn advies van 23 januari 2003 inzake het voorontwerp van ordonnantie betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegenisbijdragen inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hierin verzocht hij de Regering om toe te zien op de transparantie van de mechanismen voor het zetten en reguleren van de prijzen voor zowel elektriciteit als voor gas, zodat men elk verstoord evenwicht of verschil in prijzen tussen de verschillende Gewesten zou kunnen vaststellen.

Tevens verzoekt de Raad de Regering om bijzonder waakzaam te zijn voor de mogelijke stijging van de prijs voor elektriciteit en gas op het ogenblik van de volledige liberalisering van de sector en om het federaal niveau erop te wijzen dat het noodzakelijk is om de passende maatregelen te nemen indien zou blijken dat de prijs voor deze energiebronnen in Brussel hoger zou liggen dan in de andere Gewesten.

In de tweede plaats vraagt de Raad zich af of het opportuun is om het begrip « verkiesbaarheid » in de ordonnantie te laten voortbestaan, gezien er vanaf 1 januari 2007 geen « niet verkiesbare » klanten meer zullen bestaan, hetzij zeer kort na de inwerkingtreding van dit ontwerp van ordonnantie. Hij is van oordeel dat een overgangsmaatregel de toestand van de momenteel niet verkiesbare klanten zou moeten behandelen, wat op termijn een grotere leesbaarheid van ordonnantie zou waarborgen.

2. Bijzondere beschouwingen

Titel I : Wijzigingen aan de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Artikels 14 tot 19 : verantwoordelijkheden van de netbeheerder, technisch reglement, investeringsplan

De Raad stelt met belangstelling vast dat de nieuwe bepaling betreffende de goedkeuring van het technisch reglement de Regering meer mogelijkheden biedt om de inhoud ervan te beïnvloeden. Bijgevolg verzoekt de Raad de Regering om beter gebruik te maken van dit voorrecht, met name door de behoeften op het vlak van aansluitingen, infrastructuur en netwerkbeheer vast te stellen, in coherentie met de andere regeringsinitiatieven ter bevordering en ondersteuning van de economie in de verschillende Brusselse zones, die in andere beleidsvoeringen en plannen werden gedefinieerd.

De Raad stelt eveneens vast dat deze artikels de verantwoordelijkheden van de verschillende netbeheerders duidelijk omschrijven en hen een aantal welbepaalde verplichtingen opleggen. Op dezelfde wijze verduidelijkt het ontwerp van ordonnantie de elementen, die men in de investeringsplannen in aanmerking moet nemen. De Raad wenst dat deze nieuwe bepalingen zijn vrees zouden wegnemen, die hij in zijn advies van 23 januari 2003 inzake de risico's van de liberalisering van de sector in termen van stabiliteit, veiligheid en kwaliteit van de bevoorradings heeft geuit.

Ten slotte wenst de Raad dat men in artikel 18 van het ontwerp van ordonnantie de woorden « *en de duur van de spanningsdalingen* » zou toevoegen na de woorden « *de duur van de onderbrekingen* » in het nieuw ingelaste artikel 12, § 1, 4°, om zo het probleem van de spanningsdalingen in de te behalen kwaliteitsdoelstellingen in te sluiten.

Artikel 3 en artikels 21 tot 24 : gebruik van een privé-distributienet

De Raad verzoekt de Regering om het begrip « *privé-net* » in artikel 3 van het ontwerp van ordonnantie beter te omschrijven, om zo een duidelijk onderscheid te maken tussen het « *privé-net* » en de uitrustingen die tot de gemene delen van de gebouwen behoren.

Anderzijds stemt de Raad in met de mogelijkheid die men ondernemingen, en zelfs particulieren, voortaan zal bieden om via het gebruik van een privé-net de elektriciteit, die ze produceren, door te verkopen. Dit schept nieuwe economische opportuniteiten. Bijgevolg verzoekt de Raad de Regering om aan deze nieuwe bepaling alle nodige ruchtbaarheid te geven en om de Brusselse initiatieven te ondersteunen, die in dit domein het levenslicht zouden aanschouwen.

Artikels 25 tot 32 : openbardienstverplichtingen en -opdrachten

De Economische en Sociale Raad is gevoelig voor de toestand van de achtergestelde huishoudelijke afnemers en steunt bijgevolg de beschermingsmechanismen, die het ontwerp van ordonnantie voor hen heeft ingesteld. Niettemin betreurt de Raad het feit dat dit beschermingsstelsel bijna volledig wordt gefinancierd door de distributeur en de leveranciers, die deze kosten onvermijdelijk in de elektriciteitstarieven zullen verrekenen. Niettemin noteert de Raad met genoegen dat het ontwerp van ordonnantie de geest aanneemt van de Europese richtlijn, die een stelsel bevordert dat de economische operatoren de kosten die ze genereren ten laste legt, en in het bijzonder instemt met het invoeren van een verdeelsleutel voor de voorheffingen (artikel 35), zodat deze worden teruggegeven aan de gezinnen en de ondernemingen naar verhouding van hun verbruik.

Anderzijds wenst de Raad dat het beschermingsmechanisme, dat voor de huishoudelijke afnemers werd ingesteld, volgens gelijkaardige modaliteiten tot de kleine professionele klanten zou worden uitgebreid, zoals de Europese richtlijn dit toelaat.

In artikel 28 van het ontwerp van ordonnantie bepaalt punt 3 van het nieuw ingelaste artikel 24 bis dat de beheerder belast is met het geven van inlichtingen aan huishoudelijke afnemers inzake prijzen en voorwaarden van aansluiting en levering. De Raad meent dat het geven van inlichtingen ook voor de professionele klanten moet worden voorzien. Over het algemeen stelt de Raad de Regering voor om bij de distributeur of de regulator een informatiepunt op te richten (door bijvoorbeeld van het tweede deel van punt 16 van het nieuw ingelaste artikel 30 bis, § 2 een afzonderlijk punt te maken), waar alle eindverbruikers inlichtingen zullen kunnen verkrijgen over de elektriciteitsprijzen, over de markttoestand en over alle nieuwigheden die deze nieuwe ordonnantie zal aanbrengen en die tot de volledige liberalisering van de elektriciteitssector zal leiden.

Tevens vraagt de Raad om in datzelfde artikel 28 (punt 4 van artikel 24 bis) te verduidelijken wat de Regering verstaat onder « maatregelen inzake het onthaal van huishoudelijke afnemers » en « kwaliteit van het onthaal geboden aan de gezinnen ». De Raad begrijpt niet of het gaat om de kwaliteit van het commercieel onthaal van deze klanten, om beschermingsmaatregelen voor beschermde klanten of om het inwinnen van gegevens om na te gaan of er geen discriminerende praktijken plaatsvinden. De Regering wordt ook verzocht om te oordelen of deze bepaling eveneens de professionele klanten in aanmerking kan nemen.

Artikel 35 : rationeel energiegebruik

De Raad stelt vast dat een groot deel van de financiële middelen voor de bevordering van rationeel energiegebruik is bestemd. De Raad steunt de initiatieven voor rationeel energiegebruik omwille van zowel de economische voordelen die ze met zich meebrengen, als de mogelijke creatie van tewerkstelling in dit domein (isolatie van gebouwen, vervanging van verouderde verwarmingsmaterialen, aangepast onderhoud van de verwarmingsketels en elektrische toestellen, enz.). De Raad nodigt bijgevolg de Regering uit om erop toe te zien dat de financiële middelen ter ondersteuning van deze initiatieven zo optimaal mogelijk worden aangewend.

Artikels 3 en 36 : groenestroomcertificaten en warmtekrachtkoppeling

De Raad stelt met grote belangstelling vast dat men in het Brussels Gewest een stelsel van « groenestroomcertificaten » heeft ingevoerd. Hij stemt in met de gelijkstelling van door installaties voor kwaliteitswarmtekrachtkoppeling geproduceerde elektriciteit met « groene » elektriciteit. De warmtekrachtkoppeling is immers een manier om energie te produceren die beter aan de Brusselse stedenbouwkundige realiteit is aangepast. Naast hun positieve impact op het leefmilieu, in het bijzonder in de context van de tenuitvoerlegging van het Kyoto-protocol, maken deze « groenestroomcertificaten » het mogelijk om de creatie en de ontwikkeling van een economische sector aan te moedigen, die banen in dit domein kan creëren, en met name technische functies die Brusselaars zouden kunnen bekleden. Bijgevolg nodigt de Raad de Regering uit om uit om de initiatieven voor de productie van « groene » elektriciteit te bevorderen en om de creatie van Brusselse ondernemingen, die in dit domein werkzaam zijn, actief te ondersteunen.

Niettemin vestigt de Raad de aandacht van de Regering op het feit dat het opleggen van een productiepercentage van « groene energie » een verhoging van de elektriciteitsprijs met zich meebrengt.

Artikel 39 : reguleringsinstantie

Artikel 39 voert de reguleringsinstantie in. De Raad stelt vast dat in tegenstelling tot de toestand op het federaal niveau en in het Waals en Vlaams Gewest, waar respectievelijk de CREG, de CWAPE en de VREG organismen sui generis zijn, die volledig onafhankelijk van de administratie zijn, de Brusselse reguleringsinstantie een hybride orgaan zal zijn, dat deels uit een structuur sui generis (de « Commissie ») bestaat en deels uit een « Reguleringsdirectie », die binnen het BIM wordt gecreëerd. De Raad is niet principieel tegen dit stelsel gekant, maar vraagt dat de Regering de efficiëntie ervan en de kwaliteit van het werk van de regulator twee jaar na de invoering ervan zou evalueren.

Toevoeging van een artikel 39 bis betreffende de Raad van gebruikers van elektriciteit en gas

Artikel 33 van de ordonnantie van 19 juli 2001 creëert een « Raad van gebruikers van elektriciteit en gas », waarin met name twee leden van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zetelen. Gelet op het technisch karakter van de aangelegenheden, die deze Raad van gebruikers van elektriciteit en gas behandelt, zou de Raad de mogelijkheid willen hebben om twee deskundigen op dit vlak in deze Raad te laten zetelen, die er zijn adviezen en standpunten er zo goed mogelijk zouden kunnen weergeven.

Bijgevolg stelt de Raad de Regering voor om in artikel 33, § 3, 1° de woorden « twee leden van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest » te vervangen door de woorden « twee leden die de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertegenwoordigen ».

Artikel 43 : vrijstelling van de federale bijdrage

De Raad wenst dat men in artikel 43 van het ontwerp van ordonnantie de woorden « en op de gewestelijke transportnetten » zou toevoegen tussen de woorden « distributienetten » en « op het grondgebied » in de eerste zin van het nieuw ingelaste artikel 38 bis. Krachtens de federale definitie is het distributienet immers een net van minder dan 70 KV, terwijl krachtens de definitie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het distributienet een net van minder dan 36 KV is. Men dient dit artikel dus aan de terminologische verschillen aan te passen.

Titel II : Wijzigingen aan de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

De Raad stelt vast dat de artikels 47 tot 71 van het ontwerp van ordonnantie aan de gasector wijzigingen aanbrenge, die vergelijkbaar zijn met deze die aan de elektriciteitssector werden aangebracht. De Raad formuleert dus voor de gasector dezelfde beschouwingen als deze die hij voor de elektriciteit heeft geformuleerd.

*
* *